

PHỤ LỤC 05

MẪU KẾ HOẠCH KHẮC PHỤC HẬU QUẢ SỰ CỐ TRÀN DẦU TRÊN BIỂN
(Ban hành kèm theo Thông tư số 33 /2018/TT-BTNMT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường)

CHƯƠNG I. THÔNG TIN CHUNG

1. Căn cứ lập kế hoạch

Liệt kê các văn bản pháp luật, các quy chuẩn kỹ thuật môi trường làm căn cứ để thực hiện dự án.

2. Mục tiêu, phạm vi hoạt động khắc phục hậu quả sự cố tràn dầu trên biển

2.1. Mục tiêu

2.2. Phạm vi

3. Mô tả tóm tắt công việc giai đoạn ứng phó và hoạt động ứng phó sự cố

CHƯƠNG II. HIỆN TRẠNG KHU VỰC BỊ Ô NHIỄM MÔI TRƯỜNG DO SỰ CỐ TRÀN DẦU TRÊN BIỂN

Chương này trình bày những kết quả điều tra, đánh giá sơ bộ và chi tiết về khu vực bị ảnh hưởng do sự cố tràn dầu. Những thông tin chính cần được nêu tại chương này bao gồm:

1. Thông tin chung

Liệt kê những thông tin cơ bản về điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội của khu vực bị nhiễm dầu bao gồm:

1.1. Điều kiện tự nhiên

Nêu tóm tắt các nội dung sau: các tài liệu về đường bờ, điều kiện tự nhiên, đặc điểm khí hậu, thủy hải văn, địa hình, địa chất, địa chất môi trường, tài biến địa chất, tài nguyên khoáng sản, tài nguyên sinh vật, hiện trạng môi trường, hệ sinh thái biển.

Bản đồ nền địa hình; bản đồ hiện trạng và quy hoạch bản đồ nền khu vực biển phục vụ mục đích khai thác, sử dụng an ninh quốc gia.

1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội

Nêu tóm tắt các nội dung sau: số liệu, tài liệu về xã hội liên quan khu vực bị nhiễm dầu.

Các tài liệu, số liệu về kinh tế: số liệu về các ngành công nghiệp, nông nghiệp, khai thác và chế biến thủy sản, du lịch...

2. Thông tin về khu vực bị ô nhiễm

2.1. Vị trí khu vực: vị trí địa lý, tọa độ địa lý, ranh giới của khu vực bị ô nhiễm, tổ chức, cá nhân được giao khu vực biển để khai thác, sử dụng tài nguyên biển và thông tin liên hệ.

2.2. Tình hình khai thác, sử dụng tài nguyên, môi trường biển của khu vực.

2.3. Bản đồ, ảnh thể hiện các điều kiện tự nhiên, tình hình khai thác sử dụng tài nguyên, hiện trạng môi trường, tình hình ô nhiễm của khu vực và các thông tin dữ liệu khác có liên quan.

3. Phạm vi và mức độ ô nhiễm

3.1. Các đợt điều tra, khảo sát đã thực hiện

Liệt kê, mô tả tóm tắt các đợt điều tra, khảo sát và báo cáo kết quả điều tra, đánh giá tương ứng;

3.2. Kết quả khoanh vùng phạm vi ô nhiễm: cần nêu được các nguồn ô nhiễm có trong khu vực; phạm vi của khu vực bị ô nhiễm và phạm vi của các nguồn ô nhiễm có trong khu vực.

3.3. Kết quả quan trắc và phân tích môi trường

Nêu rõ phương pháp lấy mẫu gồm: sơ đồ và vị trí lấy mẫu, phương pháp lấy mẫu, thời gian lấy mẫu, số lần lấy mẫu, loại mẫu, độ sâu lấy mẫu, chỉ tiêu phân tích phương pháp phân tích. Trong phần này, phải kèm theo các hình vẽ, sơ đồ về vị trí lấy mẫu.

Diễn giải, phân tích, đánh giá các kết quả phân tích (nước biển, trầm tích bề mặt đáy biển, tài nguyên sinh vật, hệ sinh thái). Có thể diễn giải theo bảng biểu, so sánh với các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật môi trường hiện hành.

3.4. Kết quả đánh giá mức độ ô nhiễm của khu vực: mô tả được việc áp dụng phương pháp phân loại mức độ của khu vực bị ô nhiễm theo các tiêu chí.

CHƯƠNG III. LỰA CHỌN PHƯƠNG ÁN KHẮC PHỤC

1. Các biện pháp kỹ thuật

Đối với từng đối tượng tồn tại trong khu vực bị ô nhiễm, đưa ra các biện pháp kỹ thuật khắc phục ô nhiễm môi trường khác nhau. Các biện pháp kỹ thuật có thể được chia ra thành các giai đoạn như sau:

1.1. Các biện pháp bảo vệ đối tượng bị tác động trước khi khắc phục

- Thông báo cho các đối tượng bị tác động, các nhóm đối tượng bị ảnh hưởng về tình trạng của khu vực;

- Di dời các đối tượng bị tác động ra khỏi khu vực ô nhiễm.

1.2. Các biện pháp khắc phục hậu quả sự cố tràn dầu trên biển

- Ngăn chặn và thu gom dầu còn tồn dư sau khi ứng phó: việc lựa chọn phương pháp ngăn chặn và thu hồi dầu tràn hiệu quả cần căn cứ trên thực tế (thời điểm xảy ra, lượng dầu tràn, loại dầu tràn, địa điểm xảy ra sự cố, điều kiện môi trường - thời tiết, hướng và thời gian dầu trôi dạt, ...) và phương tiện, trang thiết bị và lực lượng khắc phục có thể huy động đến hiện trường;

- Thu hồi dầu tràn còn tồn dư sau khi ứng phó: sau khi dầu đã được cô lập, công việc tiếp theo là sử dụng các biện pháp thu hồi dầu như sau:

- + Bằng biện pháp thủ công: sử dụng tay, xô, chậu, ...
- + Bằng phương tiện cơ giới: phương pháp này chỉ áp dụng được trong trường hợp tàu thu hồi dầu và thiết bị thu hồi dầu tiếp xúc trực tiếp với dầu tràn. Các trang thiết bị chuyên dụng như tàu thu hồi dầu có trang bị thiết bị thu hồi dầu - là các máy bơm cơ động, bồn chứa dầu...
- + Bơm hút dầu tràn chuyên dụng: chia làm 3 loại phổ biến theo cơ chế hoạt động của từng loại máy.
- + Vật liệu thấm hút dầu
- Ứng dụng quá trình sinh học trong khắc phục sự cố tràn dầu trên biển: khi việc thu gom dầu tràn bằng các biện pháp cơ học (phao vây, bơm hút...) không thể thực hiện như đường bờ biển, các dải đá... bị nhiễm dầu thì đây là giải pháp xử lý hiệu quả kinh tế và triệt để.
- + Chỉ được sử dụng các chế phẩm sinh học đã đăng ký và được phép của Bộ Tài nguyên và Môi trường.
- + Sử dụng chế phẩm sinh học không được vượt quá mức cho phép và tuân thủ quy trình, hướng dẫn sử dụng của Bộ Tài nguyên và Môi trường.
- Hoạt động làm sạch đường bờ: kỹ thuật xử lý và làm sạch bờ cụ thể đối với từng kiểu, dạng bờ, cụ thể:

Phương pháp làm sạch	Bờ nhân tạo (bờ đá)	Bờ đá cuội sỏi	Bờ cát	Đầm lầy, rừng ngập mặn
Làm sạch tự nhiên và thu gom thủ công			x	x
Quây phao và bơm gạn dầu để thu hồi dầu tràn	x	x		
Dùng nước áp lực thấp để xịt rửa dầu khỏi bề mặt đường bờ	x	x	x	x
Dùng nước áp lực thấp, cao để làm sạch bề mặt bờ	x	x		
Trong quá trình này dùng phao quay khu vực làm sạch	x	x		
Làm sạch với chất hấp phụ	Nếu cần thiết	x	x	x

1.3. Các biện pháp kiểm soát khu vực bị ô nhiễm sau khi khắc phục

- Thông báo công khai, cảnh báo và duy trì cảnh báo khu vực bị ô nhiễm;
- Khoanh vùng, cô lập, cách ly nhằm ngăn ngừa các tác động của khu vực bị ô nhiễm và chất gây ô nhiễm lan truyền ra môi trường xung quanh;
- Theo dõi, quan trắc định kỳ chất lượng môi trường xung quanh và công bố thông tin.

2. Bảng so sánh các biện pháp kỹ thuật

Lập bảng so sánh các biện pháp kỹ thuật để xây dựng, lựa chọn phương án tối ưu cho việc khắc phục hậu quả sự cố tràn dầu trên biển. Việc xác định các biện pháp kỹ thuật có thể dựa vào các tiêu chí sau:

- Mức độ giảm thiểu rủi ro mà biện pháp kỹ thuật có thể đạt được;
- Mức độ tin cậy của công nghệ và biện pháp đề xuất (những tác động gây ra cho nước biển, trầm tích bề mặt đáy trong và sau khi thực hiện phương án; hiệu suất khắc phục v.v...);
- Chi phí thực hiện biện pháp kỹ thuật;
- Thời gian thực hiện;
- Tính khả thi về mặt kỹ thuật, và tính khả thi của công nghệ khắc phục được đề xuất khi triển khai;
- Các tác động khác của biện pháp nếu được thực hiện.

Trên cơ sở các phân tích các tiêu chí nêu trên, lựa chọn các biện pháp kỹ thuật tối ưu của từng mức độ ưu tiên khắc phục hậu quả sự cố tràn dầu trên biển để tổng hợp, lựa chọn phương án khắc phục ô nhiễm tối ưu nhất (có thể lựa chọn một hay kết hợp nhiều biện pháp tùy thuộc đối tượng bị tác động và mức độ ô nhiễm).

CHƯƠNG IV. NỘI DUNG PHƯƠNG ÁN KHẮC PHỤC HẬU QUẢ SỰ CỐ TRÀN DẦU TRÊN BIỂN ĐƯỢC LỰA CHỌN

1. Nội dung và phương án khắc phục hậu quả sự cố tràn dầu trên biển

- Nội dung

Phần này sẽ tập trung nêu chi tiết các hạng mục công việc sẽ thực hiện, với các khối lượng công việc được định lượng một cách cụ thể và chi tiết, về cơ bản, phần nội dung sẽ phụ thuộc vào từng dự án cụ thể, tuy nhiên có thể tóm tắt tổng quát như sau:

- + Ngăn ngừa, khắc phục hoặc loại bỏ các nguồn ô nhiễm;
- + Ngăn chặn các đường lan truyền ô nhiễm;
- + Bảo vệ các đối tượng bị tác động.
- Phương án khắc phục sự hậu quả cố tràn dầu trên biển: đối với các biện pháp để khắc phục hậu quả, lập kế hoạch khắc phục bao gồm các nội dung sau:

- + Xác định các nội dung công việc, khối lượng công việc, dự toán chi phí cho hạng mục công việc đối với từng biện pháp;
- + Thời gian, tiến độ thực hiện các hạng mục công việc;
- + Phân công đơn vị, nhân sự để quản lý, giám sát triển khai thực hiện.

2. Các biện pháp bảo vệ môi trường trong quá trình khắc phục hậu quả sự cố tràn dầu trên biển

Xác định những tác động tiêu cực đến môi trường gây ra trong suốt quá trình thực hiện kế hoạch từ giai đoạn điều tra sơ bộ đến giai đoạn giám sát, quản lý sau khắc phục.

Các biện pháp bảo vệ môi trường trong suốt quá trình thực hiện Kế hoạch.

CHƯƠNG V. GIÁM SÁT SAU KHẮC PHỤC HẬU QUẢ SỰ CỐ TRÀN DẦU TRÊN BIỂN

1 Giám sát các thông số môi trường.

2. Giám sát tài nguyên sinh vật, các hệ sinh thái.

nguyên sinh vật, các hệ sinh thái.

CHƯƠNG VI. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Kết luận

2. Kiến nghị

TÀI LIỆU THAM KHẢO